

Frumvarp til laga

um breytingu á ýmsum lögum til að styðja við
fjármögnun og rekstur nýsköpunarfyrirtækja
og smærri fyrirtækja í vexti.

(Eftir 2. umræðu, 1. júní.)

I. KAFLI

Breyting á lögum um tekjuskatt, nr. 90/2003, með síðari breytingum.

1. gr.

Á eftir 2. másl. 9. gr. laganna kemur nýr málsliður, svohljóðandi: Skattlagningu samkvæmt þessari grein skal frestað þar til bréfin eru seld.

2. gr.

Við 1. mgr. 18. gr. laganna bætist nýr málsliður, svohljóðandi: Hagnaður einstaklings utan atvinnurekstrar vegna viðskipta með breytanleg skuldabréf sem breytt hefur verið í hlutabréf á lægra verði en nemur markaðsverði bréfanna, sbr. 47.–49. gr. laga um hlutafélög, nr. 2/1995, og 31.–32. gr. laga um einkahlutafélög, nr. 138/1994, telst til skattskyldra fjármagns- tekna þegar hlutabréfin eru seld.

3. gr.

Við A-lið 1. mgr. 30. gr. laganna bætist nýr töluliður, svohljóðandi: 25% tekna skv. 1. tölul. A-liðar 7. gr. þeirra erlendu sérfræðinga sem skattskyldir eru skv. 1. eða 3. gr., fyrstu þrjú árin frá ráðningu í starf, enda séu eftirfarandi skilyrði uppfyllt:

- Erlendur sérfræðingur sé ráðinn til starfa hjá lögaðila sem hefur lögheimili eða fasta starfsstöð hér á landi og er sá sem greiðir hinum erlenda starfsmanni tekjur sem sérfræðingi.
- Erlendur sérfræðingur hafi ekki verið búsettur eða heimilisfastur hér á landi á fimm ára tímabili næst á undan því almanaksári er hann hóf störf hér á landi.
- Erlendur sérfræðingur búi yfir þekkingu sem ekki sé fyrir hendi hér á landi nema í litlum mæli.

Skrifleg umsókn um staðfestingu á því að tiltekinn erlendur sérfræðingur uppfylli skilyrði ákvæðisins skal send nefnd, sbr. 3. mgr. Umsókn um staðfestingu ásamt fylgigögnum skal berast eigi síðar en þremur mánuðum eftir að erlendur sérfræðingur hóf störf hér á landi. Vinnuveitandi og/eða starfsmaður skulu senda nefndinni umsókn og skal hún innihalda þær upplýsingar sem nauðsynlegar eru hlutlægu mati nefndarinnar, sbr. a–c-lið 1. mgr. og 4. mgr.

Ráðherra skipar nefndina sem meta skal hvort skilyrði 1. mgr. fyrir frádrætti frá tekju-skattsstofni séu uppfyllt. Skulu ráðherra sem fer með fjárréiður ríkisins og fjármál og ráðherra sem fer með fræðslumál tilnefna sinn fulltrúa hvor, en sá þriðji skal skipaður án til-nefningar og vera formaður nefndarinnar. Varamenn skulu skipaðir með sama hætti.

Nefnd skv. 3. mgr. skal fara yfir þær umsóknir sem berast og meta þær m.a. með tilliti til menntunarstigs, sérþekkingar, reynslu og fjárhæðar launa. Telji nefndin umsækjanda uppfylla skilyrði ákvæðisins skal hún veita umsækjanda staðfestingu á því en hafna umsókn ella. Afrit af staðfestingu umsóknar skal senda ríkisskattstjóra.

Ákvörðun nefndar skv. 4. mgr. er endanleg á stjórnsýslustigi.

Ráðherra er heimilt að setja reglugerð sem kveður nánar á um framkvæmd þessa ákvæðis, m.a. um form og skilyrði umsókna, þær kröfur sem erlendir sérfræðingar þurfa að uppfylla, svo sem varðandi menntun, reynslu og fyrri störf, auk ráðningarsamninga, ásamt starfsháttum nefndarinnar og nefndarskipan.

4. gr.

1. tölul. B-liðar 1. mgr. 30. gr. laganna orðast svo: Allt að 50% frá tekjuskattsstofni einstaklings, sbr. 1. og 3. gr., að viðbættum fjármagnstekjum, af fjárhæð sem hann sýnir fram á að sé til komin vegna fjárfestinga í hlutafélagi eða einkahlutafélagi sem uppfyllir skilyrði 2. og 3. mgr., við álagningu opinberra gjalda á árunum 2017, 2018 og 2019 vegna fjárfestinga á árunum 2016, 2017 og 2018. Fyrst skal dregið frá stofni til tekjuskatts og síðan fjármagns-tekjuskattsstofni, að teknu tilliti til frítekjumarks vegna vaxta- og leigutekna.

Til þess að einstaklingur geti nýtt sér heimild til frádráttar skv. 1. mgr. þurfa öll eftirfarandi skilyrði að vera uppfyllt:

1. Fjárfesting einstaklings í félagi nemi að lágmarki 300 þús. kr. á almanaksári.
2. Hver einstaklingur getur nýtt frádráttarheimild vegna heildarfjárfestinga sem nemi að hámarki 10 millj. kr. á almanaksári.
3. Einstaklingur geti sýnt fram á að fjárfesting hafi verið að fullu greidd.
4. Fjárfesting einstaklings sé til komin vegna hlutafjáraukningar í félagi.
5. Félagið skili lista til ríkisskattstjóra yfir þátttakendur hlutafjáraukningarinnar og aukn-tingin sé skráð í hlutafélagaskrá.
6. Einstaklingur sé hvorki tengdur féluginu né félagasamstæðum þess, tveimur árum fyrir og þremur árum eftir skráða hlutafjáraukningu, á eftirfarandi hátt:
 - a. Á grundvelli fjárhagslegra hagsmuna tengdra féluginu eða ef einstaklingur á eða mun eiga rétt á, með beinum eða óbeinum hætti, meira en 30% eignarhlutdeild í féluginu eða atkvæðarétti þess. Einstaklingur telst jafnframta vera tengdur féluginu ef viðskipti hans við félagið vegna hlutafjáraukningarinnar eru ekki sambærileg því sem almennt gerist í viðskiptum milli ótengdra aðila.
 - b. Sem beinn eða óbeinn stjórnarmeðlimur eða starfsmaður félagsins, eða annars félags sem á beint eða óbeint eignarhlutdeild í féluginu. Einstaklingur telst jafnframta vera tengdur féluginu ef hann er tengdur einstaklingi skv. 1. málsl. þessa staflíðar eða a- lið á grundvelli sifjaréttarlegra tengsla, t.d. með hjónabandi eða staðfestri samvist, þeir eru systkini eða skyldir í beinan legg. Það sama á við um viðskiptaleg bönd.

Félag skv. 1. mgr. þarf að uppfylla eftirfarandi skilyrði:

1. Félagið sé stofnsett á Íslandi eða innan annars EES-ríkis, aðildarríkis stofnsamnings Fríverslunarsamtaka Evrópu eða í Færejum og með fasta starfssstöð á Íslandi.
2. Hjá féluginu starfi ekki fleiri en 25 starfsmenn og félagið sé með árlega veltu undir 650 millj. kr. og/eða efnahagsreikning undir 650 millj. kr. Ef félag er hluti af félagasamstæðu skal miða við samstæðuna í heild á grundvelli samstæðureiknings.
3. Félagið hafi lokið greiðslu á öllu lágmarkshlutafé vegna stofnunar þess.
4. Félagið hafi ekki verið skráð á skipulegan verðbréfamarkað.

5. Félagið hafi ekki, þegar hlutafjáraukning á sér stað, verið starfandi á markaði lengur en sjö ár frá fyrstu sölu þess í viðskiptalegum tilgangi.
6. Félagið sé rekið í hagnaðarskyni.
7. Félagið eigi ekki í fjárhagsvanda.
8. Íslenska ríkið eigi ekki útistandandi endurgreiðslukröfu á félagið vegna ólögmætrar ríkisaðstoðar.
9. Félagið hafi sent ríkisskattstjóra ársreikning sinn fyrir næstliðið reikningsár sem gerður hefur verið í samræmi við lög um ársreikninga.
10. Félagið sýni fram á að andvirði hlutafjáraukningarárinnar verði ráðstafað í þágu viðskiptastarfsemi þess. Ef félagið hefur ekki hafið viðskiptastarfsemi ber að nota að lágmarki 30% af andvirðinu til rannsókna eða þróunar á viðskiptastarfsemi sem hefjast skal innan tveggja ára frá skráningardegi hlutafjáraukningarárinnar.
11. Hlutafjáraukning í félagi geti að hámarki numið 2.000 millj. kr. í heild. Ef félag er hluti af félagasamstæðu nær hámarkið til samstæðunnar.
12. Áður en hlutafjáraukning fer fram og árlega eftir það skal félag fá staðfestingu ríkisskattstjóra á því að öll skilyrði þessarar málsgreinar séu uppfyllt. Sækja skal um staðfestinguna á því formi sem ríkisskattstjóri ákveður og getur hann krafid félagið um öll nauðsynleg gögn vegna hennar. Ríkisskattstjóri skal halda sérstaka skrá yfir þau félög sem hljóta staðfestingu samkvæmt ákvæði þessu og skal hún birt á vefsþeði ríkisskattstjóra. Ákvörðun ríkisskattstjóra má skjóta til yfirskattanefndar eftir ákvæðum laga um yfirskattanefnd.

Eftirtalin starfsemi félags fellur ekki undir ákvæði þetta:

- a. starfsemi sem felst í viðskiptum með fasteignir,
- b. starfsemi sem felst í útleigu fasteigna eða lausafjár,
- c. starfsemi eignarhalðsfélaga,
- d. starfsemi fjárfestingarfélaga,
- e. starfsemi eftirlitsskyldra aðila skv. 5. gr. laga um greiðslu kostnaðar við opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi, nr. 99/1999,
- f. starfsemi sem felst í útseldri þjónustu og ráðgjöf sérfræðinga,
- g. starfsemi sem felst í kvíkmyndaframleiðslu,
- h. starfsemi sem felst í mannvirkjagerð og hvers kyns viðhaldi og endurbótum á mannvirkjum,
- i. starfsemi tengd fjárfestingu og/eða rekstri hótela, gistiheimila og veitingastaða,
- j. starfsemi sem felst í útflutningi og innflutningi vara sem framleiddar eru og þróaðar af öðrum,
- k. starfsemi sem felst í hvers kyns námuvinnslu.

Ef einstaklingur sem notið hefur frádráttar skv. 1. mgr. selur þau hlutabréf sem voru grundvöllur frádráttarins innan þriggja ára frá því að fjárfesting fer fram skal bakfæra upphaflega frádráttinn. Jafnframt skal bakfæra upphaflega frádráttinn ef einstaklingur tekur upp tengsl við félagið skv. 6. tölul. 2. mgr, eða ef félagið eða starfsemi þess uppfyllir ekki lengur skilyrði 3. mgr. eða fellur undir 4. mgr. Bakfærður frádráttur samkvæmt þessari málsgrein skal færast til tekna á söluári viðkomandi hlutabréfa. Auk bakfærslu skal einstaklingur sem notið hefur frádráttar skv. 1. mgr. greiða 15% álag af fjárhæð ofnýtts frádráttar.

Ef frádráttur samkvæmt ákvæði þessu er hærri en tekjuskattsstofn skattaðila að viðbættum fjármagnstekjum á almanaksári færst það sem umfram er milli ára þar til hann er fullnýttur,

en þó ekki lengur en næstu þrjú ár. Það sem ónýtt er af frádráttarheimildinni að þremur árum liðnum fellur niður.

Ráðherra er heimilt að setja reglugerð sem kveður nánar á um framkvæmd þessa ákvæðis, m.a. um þær kröfur sem félög þurfa að uppfylla skv. 3. mgr., gagnsæiskröfur og skilgreiningu á hugtakinu félag í fjárhagsvanda.

II. KAFLI

Breyting á lögum um staðgreiðslu opinberra gjalda, nr. 45/1987, með síðari breytingum.

5. gr.

Í stað orðanna „2.–5. tölul.“ í 1. málsl. A-liðar 2. gr. laganna kemur: 2.–6. tölul.

III. KAFLI

Breyting á lögum um stuðning við nýsköpunarfyrirtæki, nr. 152/2009, með síðari breytingum.

6. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 3. gr. laganna:

- a. Í stað „2 milljónum“ tvísvær í 1. tölul. kemur: 10 milljónum.
- b. Í stað „(EB) nr. 800/2008 frá 6. ágúst 2008“ í 1. tölul. kemur: (ESB) nr. 651/2014 frá 17. júní 2014.
- c. Í stað „(EB) nr. 800/2008“ í 2. og 8. tölul. kemur: (ESB) nr. 651/2014.

7. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 1. mgr. 10. gr. laganna:

- a. Í stað „100.000.000 kr.“ í 2. málsl. kemur: 300.000.000 kr.
- b. Í stað „150.000.000 kr.“ í 3. málsl. kemur: 450.000.000 kr.

IV. KAFLI

Breyting á lögum um ívilnanir til nýfjárfestinga á Íslandi, nr. 41/2015. 8. gr.

Í stað „2 milljónum“ í 6. tölul. 3. gr. laganna kemur: 10 milljónum.

9. gr.

Lög þessi öðlast gildi og koma til framkvæmda sem hér segir:

Ákvæði 1., 2. og 7. gr. öðlast þegar gildi og koma til framkvæmda við álagningu á árinu 2017 vegna tekjuársins 2016.

Ákvæði 3. og 5. gr. öðlast gildi 1. janúar 2017 og koma til framkvæmda við álagningu 2018 og staðgreiðslu opinberra gjalda 2017.

Ákvæði 4. gr. öðlast gildi nú þegar og kemur til framkvæmda við álagningu opinberra gjalda 2017 vegna fjárfestinga á árinu 2016.

Ákvæði 6. og 8. gr. öðlast gildi og koma til framkvæmda nú þegar.